

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.

A Royalty-ról másképp

A Les Nouvelles 2011 szeptemberi számában, Damien Salauze, Institute Curie, Párizs, VP Business Development & Licensing cikke alapján (pp. 210 – 216)

Lantos Mihály

lantos@danubia.hu

A díjkulcs meghatározására három fő lehetőség adódik:

- mások korábbi hasonló ügyleteivel történő összehasonlítás
- alkalmazkodás az ipari vagy a vállalati gyakorlathoz
- számítások révén

A korábbi hasonló ügyletekkel való összehasonlítást nem mindig fogadják el.

- ha az egyik fél nem tartozik az iparhoz, pl. egyetem, kutatóhely
- ha az egyik fél erőfölényben van
- nem fogadja el az ipari adatokat, a belső szokásokat, mert konkrét ügyét eltérőnek ítéli

Ahhoz, hogy mindkét fél elégedetten álljon fel a tárgyalóasztaltól, leginkább a számítási módszer használható, de ezt a körülményt sok tényező bonyolulttá teszi.

A francia Curie Intézet egy egyszerű, de jól használható számítási módszert alkalmaz, melyet a felek általában elfogadnak és együttműködésük ezért mindvégig barátságos.

Feltételezések:

- A termék még korai innovációs fázisban van, a megoldás elvét már bizonyították
- Az ipari piaci bevezetéshez még néhány évre és évenként jelentős beruházásra van szükség
- A piaci bevezetés után az értékesítési árbevétel és a költségeket viszonylag hosszú időn át prognosztizálni lehet
- A bevezetés után is adott mértékű évi fejlesztési költséggel lehet számolni
- Ismert az adott iparágban az elvárt éves megtérülés (kamat), ami 10-15% közé szokott esni.
- az amortizációs időszak viszonylag hosszú, jellegzetesen 10 év.

A licencia ügylet kizárólagos jogot ad a hasznosítónak, és a szerződés megkötése után minden költség a hasznosítót terheli.

A számítás az idősíkot a piacralépés évének kezdetétől számolja.

- Első lépésben kiszámítják a piacralépés időpontjáig eszközölt befektetéseket, mégpedig az évenkénti belső megtérülést is figyelembe veszik, azaz a három évvel korábbi befektetést a megtérülés harmadik hatványával, a második évet a második hatványával megszorozva veszik figyelembe, és ezek összege adja a befektetések kezdeti teljes értékét: SB
- A számítás célja az évenkénti hasznos eredmény meghatározása.
- A piacralépés évétől kezdve évenként ismerik az egy termékre eső árbevételt: A_1, A_2, \dots, A_n
- A termelési költségeket: TK_1, TK_2, \dots, TK_n
- A marketing költségeket: M_1, M_2, \dots, M_n
- Az éves fejlesztési ráfordításokat, melyeket fixnek tekint: KR

A számítás célja az évenkénti hasznos eredmény meghatározása

- A piacralépés évétől kezdve évenként ismerik az egy termékre eső árbevételt: A_1, A_2, \dots, A_n
- A termelési költségeket: TK_1, TK_2, \dots, TK_n
- A marketing költségeket: M_1, M_2, \dots, M_n
- Az éves fejlesztési ráfordításokat, melyeket fixnek tekintenek: KR

Ha 10 éves amortizációt vesznek figyelembe, akkor az a befektetés költségéből minden évben csak 10% -ot terhel, azaz $0,1 SB$ értékkel számolnak.

Az éves F fedezet a bevétel és az itt felsorolt tényezők együttesének különbsége:

Az első évben tehát:

$$FI = AI - (TKI + MI + KR + 0,1 SB)$$

Ezeket a fedezeti mértékeket minden évre ilyen módon meghatározzák, majd ezen fedezeti értékek átlagát arányosítják az átlagolt árbevételhez

A példa egy konkrét ügylet esetén 24,5 %-ot adott.

Ekkor veszik figyelembe a szakmában kialakult ökölszabályt, mely szerint a szabadalomból származó hasznos eredményen a felek 25-75 % de legfeljebb 33 – 66 % arányban osztoznak, ahol a nagyobb mérték a licencia vevőé, mert övé a nagyobb kockázat.

Ha ezt az átlagos fedezetet ennek megfelelően osztják le, akkor a royalty mértéke az $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{3}$ körül van, ami a példa szerint 6% és 8% közé esik, amivel tulajdonképpen éppen az iparági szokásos díjmérték jön ki.

Ha az adott szabadalom a termékben csak egy rész hányad mértékű súlyt képvisel, akkor a fajlagos fedezetet ezzel megszorozzák, és ebből arányosan alacsonyabb díjkulcs jön ki.

Miután a licencia szerződést a példaként vett piacra lépési idő előtt kötik, érdemes megállapodni abban, hogy a kezdetben számított értékeket a piacrалépés évében megismételt adatokkal újraszámítják és korrigálják.

Ha van a szerződés kötésekör fizetendő fix licenciadíj, akkor azt ugyanilyen kamatozással számítva felszorozzák a hasznosítási időszakra, és a licenciadíjból levonásba helyezik.

A számítás kritikája

A fenti számítás nagyon primitívnek tűnik, de vajon miért vált be a Curie Intézetnek, és miért támogatja mégis ezt a megközelítést?

Véleményem szerint a számítás a felek egyenlőségén alapul, nagyon világos és áttekinthető, ezért ha tudják a felek, mit kell korrigálni, akkor világos, hogy hol és miként kell beavatkozni.

Éppen egyszerűsége miatt a módszer ajánlható az egyéb megközelítéssel számított royalty ellenőrzésére, az esetleges aránytalanságok feltárására.

Megbeszélés

Rengeteg a bizonytalanság és feltételezés:

- ismerjük előre a befektetési igényt a piacra lépésig
- ismerjük az árakat és a darabszámot évekkal a piacra lépést követően
- Ismerjük a költségeket és a marketing költségeket évekkal a piacra lépést követően

Ilyen feltételek nagyon ritkán állnak rendelkezésre, legfeljebb egyes gyógyszertermékeknél. Ennek ellenére, ellenőrzés céljából és paraméterezésre a módszer könnyen használható, segítheti a tárgyalásokat és a döntések előkészítését.

Amennyiben a szövegnek címe van

Szöveg beírása

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.

Köszönöm figyelmüket!

Amennyiben a szövegnek címe van

Szöveg beírása

Amennyiben a szövegnek címe van

Szöveg beírása